

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра менеджменту та публічного управління**

СИЛАБУС

**ГІБРИДНА ВІЙНА І ГІБРИДНИЙ СВІТ /
HYBRID WAR AND HYBRID WORLD**

Інформація про викладача	
Викладач	Ніколіна Ірина
Науковий ступінь	кандидат наук з державного управління
Вчене звання	доцент
Посада	доцент
Адреса кафедри	м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25
Контактний телефон	55-04-37
E-mail:	i.nikolina@vtei.edu.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання	https://m.vtei.edu.ua

Інформація про освітній компонент	
Статус компоненту	Вибірковий
Освітній ступінь	Бакалавр
Навчальний рік	2025/2026
Анотація курсу	Мета освітнього компонента - надання комплексу систематизованих теоретичних знань щодо гібридної війни, руйнування системи міжнародної безпеки та оволодіння практичними вміннями і навичками щодо міжнародного та українського досвіду протидії елементам гібридної війни у контексті забезпечення комплексної безпеки.
Мова викладання	Українська
Результати навчання	Розуміти комплексну природу, складність, логіку і закономірності гібридних загроз. Виявляти, ідентифікувати, класифікувати елементи гібридної війни та ефективно на них реагувати в міжгалузевій взаємодії. Розробляти ефективні управлінські рішення для протидії гібридній війні в межах своєї професійної компетенції.

Тематичний план та оцінювання результатів навчання

Назва теми	Усного годин / кредитів	Кількість годин			Форми контролю	Бальна оцінка
		з них	лекції	практичні заняття		
Тема 1. Гібридні загрози	17	4	4	9	В, РСЗ, П, РМГ, ІГ	10
Тема 2. Ландшафт гібридних	17	4	4	9	В, РСЗ,	10

загроз					П, РМГ, ІГ	
Тема 3. Концепція «гібридної» війни та її складові	17	4	4	9	В, РСЗ, П, РМГ, ІГ	10
Тема 4. Інструментарій гібридної війни	17	4	4	9	В, РСЗ, П, РМГ, ІГ	10
Тема 5. Особливості гібридного протистояння у сучасному світі	17	4	4	9	В, РСЗ, П, РМГ, ІГ	10
Тема 6. Гібридна війна як фактор нестабільності міжнародної системи	17	4	4	9	В, РСЗ, П, РМГ, ІГ	10
Тема 7. Основи захисту: історія проблеми та основні підходи до протидії гібридній війні	17	4	4	9	В, РСЗ, П, РМГ, ІГ	10
Тема 8. Гібридний світ: обриси нової реальності	17	4	4	9	В, РСЗ, П, РМГ, ІГ	10
Тема 9. Пошук міжнародноправових безпекових формул	17	2	2	13	В, РСЗ	5
Індивідуальне завдання	27			27	IЗ	15
Разом	180/6	34	34	112		100

Підсумковий контроль-екзамен

Поточний контроль / критерії оцінювання	<p>Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах:</p> <p>В – відповідь на практичних заняттях – 2 бали.</p> <p>РМГ – робота в малих групах – 1 бал.</p> <p>П – презентація – 2 бали.</p> <p>РСЗ – ситуаційне завдання – 3 бали.</p> <p>ІГ – інтерактивний глосарій – 2 бали.</p> <p>IЗ – індивідуальні завдання – 15 балів (курси на платформах «Prometheus», «EdEra», «Дія Освіта», «Освітня онлайн-платформа Зрозуміло!», «Освітній хаб міста Києва» або на інших сервісах або на інших сервісах – 5 балів; участь у наукових заходах – 10 балів).</p> <p>Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів.</p>
Основні літературні та інформаційні джерела	<ol style="list-style-type: none"> Гібридні загрози та комплексна безпека: навчальний посібник. Укл. Карпенко О.О., Осипова Є.Л. Київ : ТОВ «ТРОПЕА», 2024. 76 с. URL: https://duit-fut.com.ua/wp-content/uploads/2024/10/Blok_A5_ISBN_GZ.pdf. Резнікова О. О. Національна стійкість в умовах мінливого безпекового середовища : монографія. Київ : НІСД, 2022. 532 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-03/reznikova-ukraineresilience2022_02.pdf. Світова гібридна війна: український фронт : монографія / за заг. ред. В.П. Горбуліна. К. : НІСД, 2017. 496 с. URL: https://www.niss.gov.ua/publikacii/monografiyi/svitova-gibridna-viyna-ukrainskiy-front-monografiya. Рюле М., Робертс К. Розширення інструментарію НАТО з протидії гібридним загрозам. URL:

	<p>https://www.nato.int/docu/review/uk/articles/2021/03/19/rozshirennya-instrumentaryu-nato-z-protid-gbridnim-zagrozam/index.html</p> <p>5. Хопкінс Дж. Протидія когнітивній війні: інформованість і стійкість. NATO REVIEW. ULR: https://www.nato.int/docu/review/uk/articles/2021/05/20/protidya-kogntivnyj-vjn-nformovanst-stjkst/index.html.</p> <p>6. Giannopoulos, G., Smith, H., Theocharidou, M., The Landscape of Hybrid Threats: A conceptual model, EUR 30585 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2021, ISBN 978-92-76-29819-9, doi:10.2760/44985, JRC123305.</p> <p>7. Jungwirth, R., Smith, H., Willkomm, E., Savolainen, J., Alonso, Villota M., Lebrun, M., Aho, A., Giannopoulos, G., Hybrid threats: a comprehensive resilience ecosystem – Executive summary, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2023, doi:10.2760/113791, JRC129019. URL: https://www.hybridcoe.fi/wp-content/uploads/2023/09/JRC129019_02.pdf.</p>
Політика освітнього компонента	
Організація навчання	Організація навчального процесу здійснюється відповідно до положення «Про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти». Розроблено завдання для практичних занять з курсу, при викладанні застосовуються сучасні методи навчання; при виконанні завдань використовується автоматизована система управління навчанням MOODLE, передбачено виконання ситуаційних завдань та самостійної роботи. Зараховуються результати неформальної освіти.
Відпрацювання пропусків занять	Відпрацювання пропущених занять з поважних та неповажних причин здійснюється шляхом проведення викладачем опитування здобувача за темою в усній або письмовій формі.
Допуск до підсумкового контролю	Підсумковий контроль-екзамен. До екзамену допускаються всі здобувачі, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів. Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену. Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компонента, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).
Академічна добросередовища	Положення про академічну добросередовищу науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти.
Інші складові політики компоненту	Обов'язковою умовою формування цілісного фахівця є розвиток soft skills (м'яких навичок), а саме розвиток ефективних комунікацій, креативності, гнучкого і критичного мислення, що можливо за рахунок виконання самостійної роботи здобувача, а саме участі з доповідями у студентських конференціях, семінарах, гуртках, дискусійних клубах, проходження онлайн курсів, тренінгів з тематики освітнього компонента.

Затверджено на засіданні кафедри протокол № 11 від 16.12.2024

Науково-педагогічний працівник

Ірина НІКОЛІНА

Завідувач кафедри

Наталя МАХНАЧОВА